

Walka z wykorzystywaniem seksualnym dzieci: lepsza ochrona dzięki nowym przepisom karnym

Komisja przyjmuje dziś wniosek dotyczący nowelizacji przepisów karnych w sprawie niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego. Wykorzystywanie seksualne dzieci to haniebne przestępstwo, którego charakter znacznie się zmienił w ciągu ostatnich lat. W nowych przepisach rozszerzono definicje przestępstw oraz podwyższono kary i wprowadzono bardziej szczegółowe wymogi dotyczące prewencji i wsparcia dla ofiar. Proponowane zmiany są dopełnieniem [wniosku Komisji z 2022 r.](#) W przedstawionym wtedy rozporządzeniu określono obowiązki przedsiębiorstw internetowych w zakresie wykrywania, zgłaszania i usuwania ze swoich usług materiałów przedstawiających wykorzystywanie seksualne dzieci.

Zagrożenie wykorzystywaniem seksualnym jest realne, a skala tego zjawiska w UE nadal wzrasta. W sieci pojawiają się na przykład podręczniki dla pedofili, co świadczy o rosnącym ryzyku dla tych, którzy są najbardziej podatni na przemoc. Dodatkowe formy wykorzystywania nieletnich stają się możliwe za sprawą obecności dzieci w sieci oraz rozwoju technologii. Tylko w 2022 r. w UE odnotowano 1,5 mln zgłoszeń niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych.

Obecne przepisy unijne w tej dziedzinie pochodzą z 2011 r. Należy je dostosować do obecnej sytuacji, aby skuteczniej zapobiegać przestępstwom i lepiej chronić ich ofiary. We wniosku uwzględniono parę kluczowych kwestii.

- **Rozszerzenie definicji przestępstw związanych z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych we wszystkich państwach członkowskich:** jako przestępstwo zaklasyfikowano między innymi transmitowanie wykorzystywania seksualnego dzieci na żywo, a także posiadanie i udostępnianie podręczników dla pedofili. Do definicji przestępstwa włączono także używanie materiałów przedstawiających wykorzystywanie seksualne dzieci w produktach typu deepfake oraz generowanych przez sztuczną inteligencję.
- **Lepsze ściganie przestępstw, zapobieganie im i wsparcie ich ofiar:** we wniosku wydłużono okres, w którym ofiary będą mogły zgłaszać przypadki wykorzystywania seksualnego oraz podjąć działania przeciwko sprawcy. Nowe przepisy zapewnią ofiarom również prawo do rekompensaty finansowej, w uznaniu długofalowych szkód wywołanych przez wykorzystywanie seksualne dzieci. W dodatku państwa członkowskie zostaną zobowiązane do wprowadzenia mechanizmu koordynacji, by w jak najlepszy sposób wykorzystać istniejące programy zapobiegania przestępstwom i pomocy ofiarom.
- **Skuteczniejsze zapobieganie przestępstwom:** we wniosku wezwano państwa członkowskie do zwiększenia finansowania działań upowszechniających wiedzę, zwłaszcza na temat zagrożeń w internecie. Ma to na celu sprawić, że przestrzeń wirtualna będzie bezpieczniejsza i lepsza dla dzieci i młodzieży. Dodatkowo zgodnie z nowymi przepisami osoby ubiegające się o pracę w bliskim kontakcie z dziećmi lub na rzecz organizacji zajmujących się walką z wykorzystywaniem seksualnym dzieci będą musiały przedstawić wyciąg z rejestru karnego.
- Oprócz tego **zgłoszenie przestępstwa będzie obowiązkowe** przynajmniej w przypadku **zawodów, które mają bliski kontakt z dziećmi**. Pomoże to pokonać poważną przeszkodę w walce z wykorzystywaniem seksualnym dzieci.

Co dalej?

W gestii Parlamentu Europejskiego i Rady leży teraz zawarcie porozumienia w sprawie przedłożonego wniosku. Po jego przyjęciu nowa dyrektywa zmieni obecnie obowiązujące przepisy. Wejdzie ona w życie 20 dni po publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Kontekst

Co piąte dziecko doznaje jakiejś formy przemocy seksualnej, zarówno w przestrzeni rzeczywistej, jak i wirtualnej. Internet w dużym stopniu wpłynął na zwiększenie skali tego zjawiska, umożliwiając sprawcom na spotykaniu się w internecie oraz natychmiastowe dzielenie się zdjęciami i filmami przedstawiającymi poważną przemoc seksualną wobec dzieci – często bardzo małych. Przyjęty dzisiaj wniosek stanowi kolejny krok we wdrażaniu przez Komisję strategii UE na lata 2020–2025 na rzecz skuteczniejszej walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych. Walka z przemocą wobec dzieci oraz zapewnianie ochrony dzieci to zaś jeden z celów strategii UE na rzecz praw dziecka z 2021 r. Przekształcenie dyrektywy 2011/93/UE ma zapewnić, by we wszystkich państwach członkowskich obowiązywały jednakowe, przyjazne dzieciom zasady podejścia do wymiaru sprawiedliwości zgodnie z modelem Barnahus[1].

W marcu 2024 r. Komisja przedstawi zalecenie w sprawie zintegrowanych systemów ochrony dzieci, w których wzmocni środki ochrony dzieci przed wszelkimi formami przemocy, w tym przemocy w internecie.

Więcej informacji

[Wniosek o przekształcenie dyrektywy w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych](#)

[Wykorzystywanie seksualne dzieci – Komisja Europejska \(europa.eu\)](#)

[Strategia UE na rzecz praw dziecka](#)

[Wniosek z 2022 r. dotyczący rozporządzenia](#) ustanawiającego przepisy w celu zapobiegania niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczania

[Wniosek w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania rozporządzenia tymczasowego](#)

[1] Model Barnahus („dom dzieci”) to europejski model reagowania na wykorzystywanie seksualne dzieci. Zakłada on koordynację równoległych postępowań karnych i dotyczących dobra dziecka, łączących działania odpowiednich służb w taki sposób, by uniknąć ponownej wiktymizacji dziecka.